

Temu se reče takojšnja aktualizacija in uporaba nekega sporočila. Zmaga Kumer pa je s to knjigo ponovno predstavila bogastvo slovenskega ljudskega legendarnega pesemskega izročila, ki mu je krščanstvo vtisnilo pečat, izbrani primeri pa odsevajo srednjeveško mistiko, v njih se meša resnica s pobožno fantazijo ali s pravljičnimi motivi. Sodobnemu bralcu pojejo te pesmi zgodbe, polne živnega ljudskega doživljanja in čutenja, so nekaj svežega in pristnega; tudi vir za novo spoznanje o sebi in svetu.

Marjetka Golež

Damjan J. Ovsec, *Velika knjiga o praznikih*. Praznovanja na Slovenskem in po svetu. Domus Ljubljana, Domus 1992, 192 str.

Knjiga, kakršna je ta, je zlasti knjigotrško zanimiva. Ne rečem, da tudi ni dobrodošla. Posebno, če k temu prispevajo oprema in številne ilustracije. Ovsečeva Velika knjiga o praznikih skuša biti taka. To ji je v veliki meri uspelo, posebno če upoštevamo, da take knjige nimajo posebnih znanstvenih ambicij. Njihova značilnost je poljudnost. Tega se drži tudi (pre)obširni del (str. 7-18), ki pa je vsebinsko dovolj zahteven in vsem bralcem ne bo dostopen. Prav to vzbuja pomisleke. Avtor sam se je zavaroval z izjavo, da je v knjigi "uporabljano anglosaško načelo, zato ni navedenih ne citatov ne opomb, uporabljena literatura je navedena na koncu." Pri tem načinu se seveda ne ve, kaj je avtorjeva, kaj tuja (in čigava) učenost. Sicer bi pa manj bilo več. Z začudenjem ugotavljam, da avtor navaja vse mogoče sisteme z astrologijo vred, krščanskega "cerkvenega leta" pa sploh ne omenja, čeprav je podlaga vsaj dobri polovici vseh današnjih "praznikov in praznovanj." To mu zamerim. — Knjiga bolj ali manj obširno govori o naših praznikih in "praznikih": o svetem miklavžu, o kolinah, o božiču, novem letu, svetih treh kraljih in svečnici (nenavadna družba), pustu, valentinovem (!) in gregorjevem, o godovanju, o prvem aprilu, o pomladi in svetem Juriju, o veliki noči, prvem maju, binkošti, kresu, velikem šmarnu, vseh svetih in martinovem. — Avtorju beseda gladko teče, zato bo našel hvaležne bralce. Značilnost knjige je lahkotno pripovedovanje (uvrstil je celo nekaj kuharskih receptov), za besedilo pa je v vsakem poglavju zbral gradiva, kolikor ga je mogel dobiti. Da je tu in tam kaka navedba dvomljiva, je neizbežno. Knjiga, kakršna je ta, mora biti bogato ilustrirana. Avtor je imel srečo, da je našel obilo ilustracij. Veliko jih ima kulturnozgodovinsko vrednost. Narodopisec sprejema takšne knjige z mešanimi občutki, imajo pa tudi one svoj prav.

Niko Kuret

Herbert Paulitsch: *Das Phänomen "bukovništvo" in der Kärntner-slowenischen Kultur- und Literaturgeschichte*. (= *Studia Carinthiaca Slovenica* 5), Herausgeber: Christlicher Kulturverband/Krščanska kulturna zveza, Klagenfurt/Celovec - Ljubljana -Wien/Dunaj: Verlag Hermagoras/Mohorjeva 1992, (184 str.)¹.

¹ Ocena je bila objavljena v nemščini v *Österreichische Zeitschrift für Volkskunde* XLVII/96, H. 2, Wien 1993, str. 199-205. Na posebno željo Mohorjeve založbe v Celovcu objavljamo tudi slovensko verzijo.